

Ruziyev Davron Yuldashevich

ORKESTR MUSIQASI IJROCHILIGI

O'quv qo'llanma

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

Ruziyev Davron Yuldashevich

ORKESTR MUSIQASI IJROCHILIGI

**Respublika Oliy o‘quv yurtlari bakalavriatining 5150700 — “Cholg‘u
ijrochiligi (xalq cholg‘ulari)” yo‘nalishi talabalari uchun o‘quv qo‘llanma**

**“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2022**

UO'K 781.63(075.8)

85.315ya73

R 86

Ruziyev, Davron Yuldashevich

Orkestr musiqasi ijrochiligi [Matn]: o'quv qo'llanma / D. Yu. Ruziyev. – Buxoro : "Sadridin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2022. –224 b.

KBK 85.315ya73

Ushbu o'quv qo'llanmada o'zbek xalq cholg'ulari orkestrida ijro etish uslubiyoti, orkestr madaniyatining asosiy hodisalari haqidagi nazariy va amaliy ma'lumotlar o'rin olgan. Shuningdek, orkestr ijrochiligida foydalanish uchun musiqa asarlaridan namunalar, ularni orkestr guruhlari tomonidan ijro etilishi bo'yicha ko'rsatmalar berilgan.

O'quv qo'llanma oliy o'quv yurtlari va musiqa san'atiga ixtisoslashtirilgan maktablar hamda bolalar musiqa maktablari o'qituvchilari, shuningdek san'at va madaniyat ixlosmandlarining keng doirasi tomonidan foydalanish uchun mo'ljallangan.

Taqrizchilar:

Rahimov H.G. - O'zbekiston Bastakorlar uyushmasi raisining o'rinbosari,
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan san'at arbobi, kompozitor.
professor

Jalilov E.K. - Samarqand davlat universiteti "San'atshunoslik" kafeqdrasi dotsenti
Madrimov B.X. – Buxoro davlat universiteti "Musiqqa ijrochiligi va madaniyat"
kafedra professori, p.f.n.

**O'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim
vazirligining 2022-yil 5-dekabrda 544-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga
ruxsat berilgan. Ro'yxatga olish raqami 544-10.**

ISBN 978-9943-8965-6-7

MUNDARIJA

<i>Kirish</i>	5
<i>Birinchi bo'lim. Orkestrning shakllanish tarixi va dirijyorlik san'atining orkestr rivojida ahamiyati</i>	5
Orkestrning shakllanish tarixidan.....	6
Orkestr rivojlanishi tarixida dirijyorlik san'atining ahamiyatli o'rni.....	8
O'zbek xalq cholg'u asboblari orkestrning shakllanish tarixi.....	12
<i>Ikkinchi bo'lim. Orkestrning ta'limiy-tashkiliy ishlari</i>	18
Orkestr texnikasi asoslari.....	18
Orkestr partiturasida ishlash.....	20
Orkestr mashg'ulotlari.....	22
<i>Uchinchi bo'lim. Musiqa asarlari va ifoda vositalari ustida ishlash</i>	26
Orkestr ijrosi uchun asarlar tanlash va ularni o'rgatish jarayonlarini loyihalash.....	26
Orkestr ovozi (tovus) ustida ishlash.....	27
Dinamik nuanslar ustida ishlash.....	33
Musiqa asari ustida ishlash.....	39
Talabalarning mustaqil ishini tashkil etish.....	45
Mustaqil ishlash izchilligi.....	46
Ansambli ustida ishlash.....	47
Varaqdan o'qish malakasini rivojlantirish.....	47
<i>To'rtinchi bo'lim. Orkestr ijrosi uchun asarlar</i>	48
Ishdagi ishq kino filmidan.....	48
Arab tangosi.....	59
Fasli baxor. Sh.Sayfiddinov musiqasi.....	71
Танец маленьких лебедей. Из балета "Лебединое озеро". P.I.Chaykovskiy musiqasi.....	88
Hamroz bilan. Yu.Usmonova musiqasi.....	96
Pushti rang qizlar raqsi ("Gayane" baletidan. A.Xachaturyan musiqasi).....	112
Bumble Boogie (Шмелиные вуги) J.Fina musiqasi.....	131
Polka. I.Tamarin musiqasi.....	157
Разговор со счастьем. A.Zaspin musiqasi.....	168
Navro'z iforisi. N.Norxo'jayev musiqasi.....	186
Gruzincha raqs. O.Gordeli musiqasi.....	204
<i>Glossariy</i>	216
<i>Foydalanilgan adabiyotlar</i>	222

Ruziyev Davron Yuldashevich

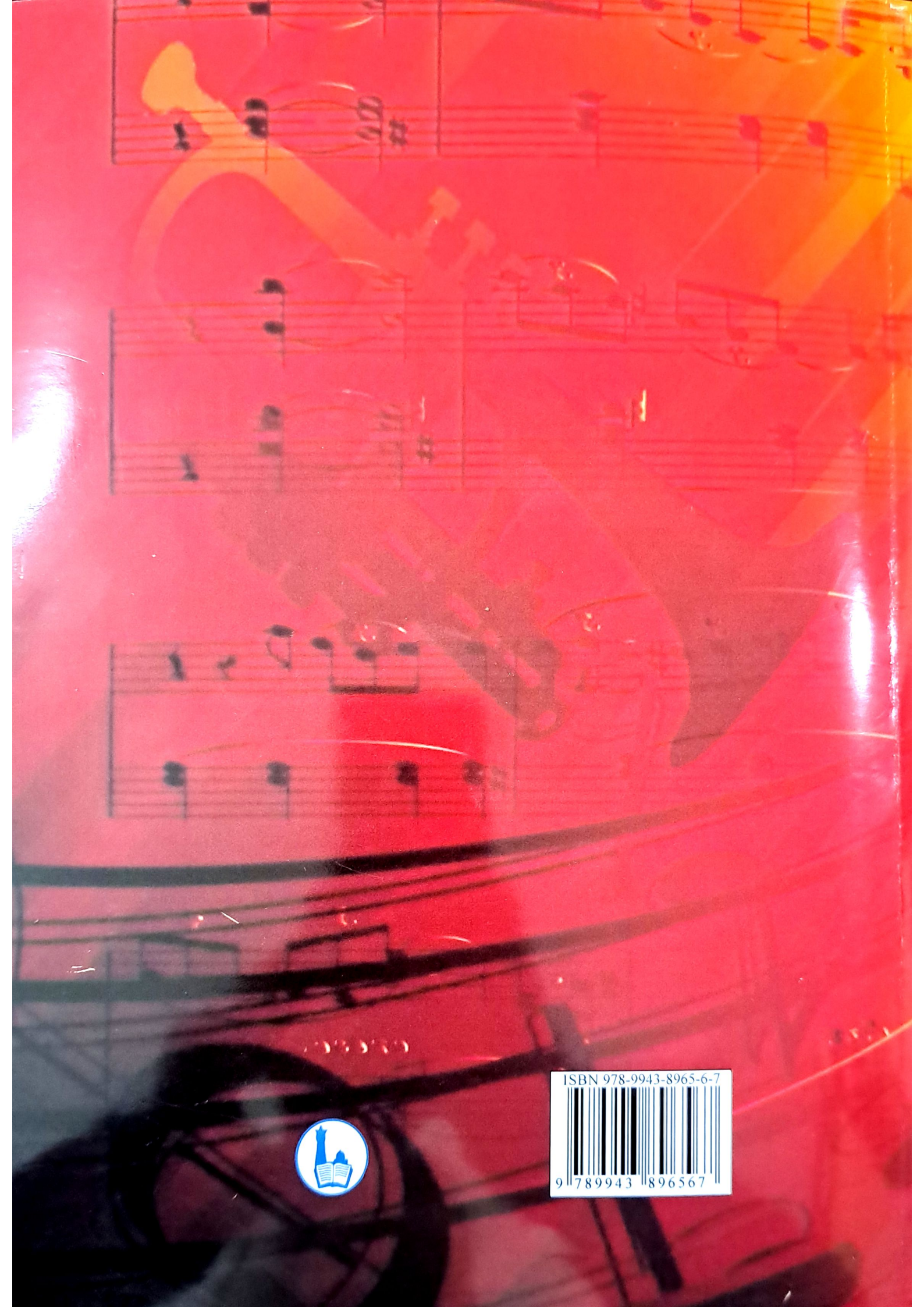
ORKESTR MUSIQASI IJROCHILIGI

<i>Muharrir:</i>	<i>A. Qalandarov</i>
<i>Texnik muharrir:</i>	<i>G. Samiyeva</i>
<i>Musahhih:</i>	<i>Sh. Qahhorov</i>
<i>Sahifalovchi:</i>	<i>M. Bafoyeva</i>

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 30.12.2022. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog`ozi. Bosma tobog`i 28,0. Adadi 100. Buyurtma №802.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadridin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

ISBN 978-9943-8965-6-7

9 789943 896567

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS
TA‘LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

GUVOHNOMA

O'QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligi Buxoro davlat universitetining 2022yil
"05" dekabrdagi "544"-soni buyrug'iga asosan

D.Y. Ruziyev

(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)

5150700 - Cholg'u ijrochiligi (xalq cholg'ulari)

(ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi))

_____ning talabalari (o'quvchilari) uchun tavsiya
etilgan

Orkestr musiqasi ijrochiligi

(o'quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o'quv qo'llanma)

nomli o'quv qo'llanma

_____ga
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
tomonidan litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr
etishga ruxsat berildi.

Ro'yxatga olish raqami

544-10

Rektor O.Xamidov